

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljjeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . 25 D	
			Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délelőtt		

A belpolitikai helyzet változatlannal

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 3.

A politikai élet még mindig kiszámíthatatlanul képtelen nyújt, melyből még a beavatottak sem tudnak jelenleg helyes kiutat. Az ellenzéki csoportok heves, támadásokkal kívánják a kormány munkájában megakasztani, a kormány-pártban pedig magában is nap-nap után merülnek fel ellentétek, amelyek a helyzet elfajulásával fenyegetnek.

Az ellenzék abban reménykedik, hogy a kormány előbb-utóbb kénytelen lemondani és helyét egy olyan kormánynak átadni, mely azonnal kiírja az országos választásokat. A klerikális-párt leginkább bizik a közeli választásokban, amit legfőképpen bizonyít az a tény, hogy már most folynak tárgyalások abban az irányban, hogy a párt sikerét a nép körében biztosítsák.

Az ellenzéki blokk megalakulása körül még mindig nagy nehézségek toronyosulnak. Különösen most vettek kedvezőtlen fordulatot a blokk megalakulására vonatkozó kombinációk, melyeket alapjában felforgatott Lázity Vojislav földműves-párti képviselő nyilatkozata. Lázity ugyanis újságírók előtt kijelentette, hogy a földműves-klub az agrár-párttal való fuzionálása esetén nem lép be a blokkba, mert ennek célja semmi más, mint a kormány kibuktatása. A földműves-párt kisebbsége Jovanovitchal az élén, azonban ettől függetlenül is tovább folytatja harcát a kormány ellen. Hogy sikerül-e többséget szereznie és győzedelmeskednie Lázity frakciója felé, ma még nem tudni, a kilátások mindenestre nem szólnak mellette.

A gör. kelet. egyházakról szóló törvény a minisztertanács előtt.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 4.

A minisztertanács tegnapi ülésén megvitatta a közoktatás-ügyi minisztérium által előterjesztett törvényjavaslatot, amely a görög keleti egyházak átszervezéséről szól. A törvénytervezet — többek között — az állam és a görög keleti egyházak közötti viszonyt szabályozza. Az egyházi hatalom centralizált lesz, élén a karloei patriarchával.

A törvényt a napokban egyházi és világiakból álló bizottság is megtárgyalja s a szükséghez képest előterjesztést tesz a megváltoztatására.

Radics állítólag tárgyalta a délszerbiai bolgár komitácisivezérel.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 4.

Radics Sztepan horvát parasztszervező — mint megírtuk — nemrégiben Londonból Wienbe utazott, ahol már hosszabb ideje tartózkodik. A Wienből érkező jelentések szerint, Radics tegnap tárgyalásokat folytatott Aleksander Todorral, a délszerbiai bolgár komitácis vezetőjével, aki állítólag egyezséget is kötött. A

szerveződés egyik pontja szerint Délszerbiában a bolgár szervezetek a legközelebbi választásokon önálló pártként szerepelnek és jelölteket léptetnek fel, akik megválasztásuk esetén a Radics-pártot támogatják.

A tárgyalásokról és a meg egyezségről szóló hírek magáneredetű értesítések s így fenntartással kell fogadnunk.

Tizenötezer tisztviselőt redukáltak ki az állami hivatalokból.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 5.

A miniszterek bizottsága befejezte a tisztviselők új beosztását és a létszámredukálást. A bizottság úgy határozott, hogy a minisztériumokból és a reszortjukba tartozó hiva-

latokból

tizenötezer állami alkalmazottat bocsájt el. A kiredukáltak végkielégítésül két havi illetményt kapnak.

Görögország és Bulgária felvételét kérte a kisententebe. (?)

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 5.

A beogradi kisentente konferencia programja, amely január 9-én lesz, kibővíti egy újabb ponttal. A görög kormány Görögország felvételét kérte a kisententebe. Hogy milyen álláspontra helyezkednek a szövetség külügyminiszterei a kére-

lemmel szemben, egyelőre még bizonytalan.

Románia, hír szerint, Bulgária felvételét is javasolja. A kormányhoz közelálló körök erősen cáfolják a verziót és kijelentették, hogy erről a kombinációról szó sem eshet.

Görögországnak minden baja csak a monarchizmus.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Athen, jan. 4.

A görög nemzetgyűlést Plastiras ezredes nyitotta meg. Megnyitó beszédében élesen kikelt néhai Konstantin király ellen és annak visszavonulását merényletnek minősítette, mivel annak idején figyelmeztették, hogy ez katasztrófát von majd maga után. A király visszavonulása sok hiábavaló véraldozatot követelt, de a görög nép végre felelősséget vállalt.

A tartományok a monarchizmus alatt lezültek, a hadseregben teljes lett a fegyelmertlenség — mindezekért fel kellett szólítanunk a királyt, hogy mondjon le és tgye lehetővé az ország talpraállítását.

Az angol kormányválság.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jan. 4.

Baldwin tegnap visszerkezett Londonba, ahol a konzervatív-párt vezetőivel és a City konzervatív ténnyezőivel tanácskozott, akik azt ajánlották, hogy a kormányalakítással Asquithet kell megbízni és kilátásba helyezni számára a konzervatívok támogatását.

A minisztertanács erről a javaslatról ma fog dönteni.

Baldwinnak az a felfogása, hogy leszavazása esetén Ramsay Macdonaldnak kell következnie.

A City, amint egyik vezetője kijelentette, nagyon veszedelmesnek tartja egy munkáskormány uralmát a jelenlegi általános világfelfogásban.

A demokrata-párt kongresszusa.

Beograd, jan. 5.

A demokrata-párt főbizottsága elhatározta, hogy március 30-ára Beogradba hívja össze a párt kongresszusát. Ezen az értekezleten dől el többek között Pribicevity kérelmének sorsa is, aki, mint ismeretes, lemondott a párt főbizottságában viselt tagságáról.

Bírálják Pesity hadügyminiszter ténykedését.

Beograd, jan. 4.

A „Tribuna” legújabb számában szenzációs cikket közöl, amely Pesity hadügyminiszter ténykedését bírálhatja. A lap megállapítja, hogy a miniszter másfél éves működése alatt nem tudta keresztülvinni a hadsereg egyesítését és a tökéletes felfegyverkezést sem, ami figyelembe véve a szomszédállamok magatartását, fontossággal bírna.

A kereskedelmi és iparkamarák kongresszusa

A hitel kérdése döntés előtt. — A közlekedés akadályai. — A kamarák a túlmagas megadóztatás ellen. — A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, jan. 5.

Az ország területén működő kereskedelmi- és iparkamarák január hó 27-én konferenciát tartanak Zagrebban. A konferencián, amelyre a bečkereki kamara is delegátust küld, több rendkívül fontos aktuális kérdésben határoznak.

Az értekezlet fontosabb pontjai a következők: A kereskedők és iparosok túlmagas megadóztatásának ügye. Közlekedési kérdések. A kereskedelem és ipar részére kieszközölendő kölcsön. Az első pont, a kereskedők és iparosok túlterhelése előreláthatólag hosszabb vitát fog kiváltani. Valószínűleg közös akcióban állapodnak meg, amelynek célja lesz, hogy az illetékesek a hallatlanul magas adóösszegeket a lehetőséghez képest leszállítsák. A közlekedés problémája, már szintén akut vált ügy, melynek megoldása most azonban már egy pillanattal sem halasztható. A vonatforgalom hovatovább odáig rosszabbodik, hogy az áruszállítás lebonyolítását lehetetlenné teszi, aminek főleg a kereskedelem és ipar látja kárát. Nem kisebb jelentőségű probléma a kölcsön kérdése, melyről már a múlt hónap folyamán sok szó esett. Illetékesek kijelentése szerint, remény van arra, hogy ezáltal sikerül megoldást találni a kereskedelem megkapja a kívánatos kölcsönt.

HIREK

— jan. 5.

Lapunk következő száma a közbeszó gör. kel. karácsonyi ünnepek miatt kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

Gör. kel. karácsony. A görög keleti lakosság hétfőn, kedden és szerdán üli meg egyházának legnagyobb ünnepét, a karácsonyt. Vasárnap délután, az ünnep előnapján lesz az ugynevezett tradicionális badnyák. A katonaság délután két órakor vonul ki a Fő-térről az erdőbe, hogy elhozza a badnyákokat, a fátököket, amelyekből este örömtüzeket gyújtanak, a katonai parancsnok és a hatóságok vezetőinek lakása előtt.

A központi görög keleti templomban az ünnepek alkalmával az istentisztelet sorrendje a következő: hétfőn, karácsony első napján, reggeli öt órakor hajnali mise. Kilenc órakor nagymise. Délután három órakor vespere. Karácsony második napján, kedden hat órakor hajnali mise, fél tíz órakor nagymise, délután 3 órakor vespere. Harmadik nap, szerdán reggeli hét órakor mise. Utána istentisztelet a Pasityeva (Tomasove) utcai temető kápolnájában.

A gyárosok szövetségének ülése. A gyárosok országos szövetsége január 11-én, pénteken délelőtt tíz órakor a központi egyesület irodájában országos konferenciát tart az összes textilgyárosok részvétele mellett. Beeskerekéről a Dungserszki-féle szövőgyár és a Gyapjúipar R. T. kiküldöttje vesz részt az értekezleten.

A jólékony nőegylet táncmulatsága ma este 9 órakor kezdődik a Kaszinóban.

Uj lap Beogradban. Beogradból jelentik: Rankovity Mihajlo radikális-párti képviselő, a balszárny körül csoportosuló többi képviselővel egyetemben „Szmotra” („Szemle”) címen lapot indított Beogradban. A lap programjában kimondja, hogy célja a belső politika ellenőrzése.

Postai szakkönyv. A novisadi postai igazgatóság január hó végével egy postai szakmunkát ad ki, amely felfoldja a posta-, telefon-, távirat-, érték- és csomagforgalom, csekkstb., egyszóval minden postai tudnivalót, amelyre a nagyközönségnek szüksége van. Felhívjuk erre a munkára a kereskedővilág figyelmét.

Senkiesem proféta a saját hazájában. Budapestről jelentik: A Kisfaludy Társaság most hirdette ki döntését a Greguss-pályázatról. A pályázat előadója Papp Viktor zenekritikus, a Szózat című fajnívó lap munkatársa volt. Megállapította, hogy a hat éves ciklus (hatévenként osztják ki a díjat) legértékesebb két zeneműve Bartók Bélának a „Kék szakállu herceg vára” című operája és a „Fából faragott királyfi” című balett. Harmadik helyre Dohnányi a „Vajda tornya” című operáját, végül negyediknek Szendy Árpád „Helikon suite”-jét ajánlotta. Az előadó kifogásolta, hogy Bartók szerzeményeinek szövegét Balázs Béla írta, aki politikai felfogása miatt emigrációban él, Dohnányi szövegírója pedig a magyargyalázó Hans Heinz Ewers. A Kisfaludy Társaság így Szendy Árpád kompozíciójának ítélte oda az első díjat.

Uj rendszert vezettek be a lakáshivatalban.

Kifüggesztik az üres lakások jegyzékét. — Megidéztek a tárgyalásokra az összes kérvényezőket. — Megbüntették az üres lakások eltákolását.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 5.

A lakáshivatal vezetője, Rajity Toma városi főjegyző új rendszert vezet be a lakáshivatalban, amely a közönségnek feltétlenül előnyére válik és felesleges idővesztéstől mentesíti az ügyfeleket. Az életre való reform bizonyára széles körben fog teljes melegegédettséget kelteni. Erdéklődünk a bevezetendő új rendszer iránt, amelyről illetékes helyen részletes felvilágosítást kaptunk.

A lakásokról intézkedő törvény szerint — szöveg az információ — már a lakás kiürülése előtt tizenöt nappal jelenthetni ezt a tényt a háztulajdonos, vagy a lakó az illetékes lakáshivatalnak. Ha már kiürült valamelyik helyiség azt huszonnégy óra leforgása alatt köteles az illető háztulajdonos írásbelileg bejelenteni. Aki ezt elmulasztja, másnak adja ki a lakást vagy önkényesen maga költözködik be a kérdéses helyiségbe, annak a lakástörvény rendelkezési szerint, semmiesetre sem lehet odaitélni a lakást, az illetőnek azonnal ki kell költözködni, a háztulajdonosát pedig meg ezen felül hatvan dinár erejéig megbüntethetik. Azon célból, hogy mindenki megtudhassa, melyik lakás üres, szóval melyik lakásra tarthat igényt, a hivatal egyszerű újítást vezet be, amennyiben a város-háza földszinti folyosóján minden nap kifüggesztik azon lakások címét és nagyságát,

amelyek kiadók, szóval megítélés esetén birtokba vehetők. A táblán kiaggatott cédulák jelzik, hogy a lakás hol, melyik utcában van és milyen helyiségekből áll. Minden, lakásról szóló papír, nyolc napig marad közszemlén, amely idő alatt a felek ezekre kérvényt adhatnak be. A nyolc nap lejártával összeül a bizottság, hogy ítélhessen a rendelkezésre álló helyiségek sorsa felől. A tárgyalásra megidéztek a háztulajdonost és az összes kérvényezőket, akiket egytől-egyet kihallgatnak. Akik a lakás odaitélésénél esznek, vagyis, akik elutasító határozatot kapnak, újból pályázhatnak más lakásokra. Egyszerre több helyiségre is adhatnak be kérvényt, ilyen esetben azonban az illeték automatice emelkedik. Ha a bizottság valakinek odaitélt egy lakást, a határozat jogerőre emelkedett, az illető fél azonban visszaadja a lakást a ház tulajdonosnak, a bizottság a tulajdonos megkérdezése nélkül újabb határozatot hoz.

A közönség tájékoztatása érdekében megemlítjük, hogyan kell kitölteni a lakás kiadásaért folyamodó kérvényeket. A kérvényben — a kapott felvilágosítás szerint — meg kell említeni a családfe és az összes hozzátartozók neveit, foglalkozását, az életkort, a lakás pontos címét, amelyben jelenleg lakik és azt, hogy hány helyiségből álló új otthonra tart igényt.

A jólékony nőegylet táncmulatsága ma este 9 órakor kezdődik a Kaszinóban.

A Giteova-utcai gyilkost átszállították a fogházba. A beeskereki rendőrség a tegnapi nap folyamán befejezte a nyomozást a Giteova (Német) utcában történt gyilkosság ügyében Janczer Gyula közműves segédet, aki — mint megirtuk — töredelmesen bevallotta tettét — tegnap erős rendőri fedezet mellett átkísérték az ügyészségi fogházba. A gyilkos kihallgatását a karácsonyi ünnepek után kezdi meg a vizsgáló bíró.

Beer Jenő zenekara a Vojvodina (Rózsza) kávéházban. Szerda estétől kezdve új zenekar játszik a Vojvodina (Rózsza) kávéházban. Beer Jenő karnagy vezetése alatt álló szalonzenekar muzsikál, mely eddigelő Subotícán a városi kávéházban volt szerződésben. Akik Subotícán vagy most Beeskereken hallották a zenekart, azok részére felesleges szópazarlás a zenekar nívójának ismertetése. Az a meleg, könnyed és nívós játszás, amely esténként a Rózsában folyik, zenei esemény számba megy s a gazdag műsor egy-egy száma szinte a hangversenyterem légkörét varázsolja a

közönség elé. Az első esték nagy és megérdemelt sikere után remélhetni, hogy a közönség a jövőben is épp oly szeretettel fogja hallgatni Beer Jenő zenekarának változatos műsoru hangversenyeit, mint eddig.

A jólékony nőegylet táncmulatsága ma este 9 órakor kezdődik a Kaszinóban.

Einsteint aranyéremmel tüntette ki Hollandia. Hágából írják: A hollandi Természetkutatók és Orvosok Szövetségében számos tudós részvételével az amsterdami egyetem aulájában ünnepi ülés volt. A gyűlésen Einstein érdemével foglalkoztak és a szövetség elhatározta, hogy Einsteint nagy aranyéremmel tünteti ki.

Budapest fekete statisztikája. A magyar főváros 1923. évi népesedési statisztikája szerint a házasságok száma a múlt évi 10.444-gyel szemben ez évben 9965; a esőkkenés 479, a múlt évinek 46 százaléka. Az élve születések száma 17.449-ről esőkken 16.178-ra, hanyatlás 1271, 7-2 százalékos. Esőkken ugyan a halálozások száma is 14.575-ről 14.136-ra, vagyis mindössze 439-el. Szóval a születések 7-2 százalékos hanyatlásával szemben a halálozások számában beállott hanyatlás 3 százalékos. A természetes szaporodás, vagyis az a szám, amivel a születések fölülmulják a halálozásokat, ennek megfelelően lényegesen hanyatlott. 1922-ik évben decemberig a természetes szaporodás volt 2874, 1923-ban már csak 2042, a hanyatlás 832, tehát az előző évi állapottal szemben 29-5 százalékkal romlott a helyzet.

Jóból is megárt a sok! Temesvárról jelentik, hogy a város német lakossága memorandumot intéz a nagykövetség tanácsához, amelyben kéri fogja, hogy a Bánát ügyében hozzanak újból döntést és az egész Bánátot ítéljék oda Romániának.

Értesítés. Átvetttem a Vojvodina névű Pistyn (Pöstyén) fürdő vezérképviseletét. Nálam és az összes vojvodinai gyógyszerárakban kapható lesz, tisztviselők részére a veliki-beeskereki tisztviselők fogyasztási szövetségében is, a világhírű „Pi. Raa” száraz pöstyéni iszaptégla, mellyel otthon is a lehető legegyszerűbben elvégezhető egy rendes pöstyéni iszaptégla. Egy iszaptégla 60 dinárba kerül és elég egy havi kurához. Pelikán Lipót, nyug. pénzügyigazgató, Veliki Beeskerek, pénzügyi palota.

Tudatlan emberek azt vélik, hogy a lakások kitisztítása és kifestése kizárólag szépészeti célokra szolgál s nem gondolnak arra, hogy tiszta és gondozott lakásban az egészséget is megóvják. Ezt azonban csak úgy érthetik el könnyen, ha a festőket és tisztítószereket a Weiserschan-féle üzletben, Fő-utca 16. szám alatti szerzik be.

A Rózsavölgyi és Moravetz zenealbumok megérkeztek és kaphatók az Orient főtelep üzletében. A gyönyörű kiállítású gazdag tartalmú albumok igen alkalmasak karácsonyi ajándéknak is. A Moravetz-album ára 60 dinár, a Rózsavölgyi-féle pedig 50 dinár.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

A keresztény egyházak egyesítését tervezik. Londonból jelentik: A Canterbury érseke az a minapi kijelentése, hogy tanácskozások folynak a keresztény egyházak egyesülésére vonatkozólag egyházi körökben igen nagy érdeklődést keltett. Az anglikán egyház vezetői szerint az egyesülés nem volna tökéletes, ha csak az anglikán egyház és az angol nonconformisták egyesüléséről volna szó s nem szüntető meg azokat a differenciákat, amelyek általában a különböző keresztény egyházak közt fennállnak. A cél az, hogy egyesítse mindazokat, akik magukat keresztényeknek nevezik. Ép ezért a mozgalom számbavetik a róm. katolikus és a keleti egyház egyesülését is.

Dr. Salgó Imre volt közkórházi orvos, orvosi rendelését Knez Mitina (Nicky) utca 6. szám alatt megkezdte. Rendel. délelőtt 8—10-ig és délután 3—5 óráig. Telefon 34.

Sakkverseny Svédországban. Eskü-tunából táviratozzák: A Södermanlandban tartott sakkongresszus alkalmával Maróczy Géza egy Svédországban való körutra meghívást kapott.

A jólékony nőegylet táncmulatsága ma este 9 órakor kezdődik a Kaszinóban.

Fotmentes fehér

2116

tükrök

fekete és kék árnyalat nélkül garancia mellett készít csakis:

„Vitrum” Novi Sad, Futoski put 84. b Üvegszólás!

* **Atutalások, hitellevelek és csek-**kek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadruzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

* **Atutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár. Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

* **Ami Önnek kell, az a valódi** Elsa-fluid! Ez az igazi házi-szer, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Central 202 sz. (Horvátország.)

Olesó klasszikus zeneművek. Az Orient hirlap- és zeneműterjesztő vállalatnak sikerült beszerezni a világ legnagyobb zeneszerzőinek műveiből egy kollekción, amelyet pártatlan olesó áron nyújt a zene kedvelőinek. Így bő választékban kaphatók: Mozart, Liszt, Chopin, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Tschaikowszky, Beethoven, Rubinstein, Delibes, Bach, Offenbach, Smith, Weber, Badarzewsky, Yradier, Ivanovics, Vajna, Jauner, Oesten, Rachmaninoff, Richards, Adams, Jauner és Gordinski legszébb művei, amelyek igazi műveltséget nyújtanak minden zenekedvelőnek. Es ehhez a sok szép melódiához rendkívül olesón juthat a közönség, mert minden zenemű darabkint csak 12 dinárba kerül. A zeneművek megtekinthetők és kaphatók az Orient főntca-i üzletében.

A tárgyalás, amelynek sohasem lesz vége.

Páris, jan. 4.

A német memorandumra készülő válasz hangja mérsékeltnek mondható és technikai jellege nem zárja el a további tárgyalásokhoz vezető utat.

Franciaország hivatkozik arra, hogy a németek egyes kívánságait nem teljesítheti, majd kifejti az okokat, hogy miért nem teljesítheti Franciaország azokat.

TÖZSDE

Január 4.

Beograd, (Zárlat.) London 38525, Páris 44020, Newyork 8965, Genf 1560, Milano 38450, Prága 26055, Wien 0126 Bukarest 4550, Szófia 6280.

Zürich, (Zárlat.) Newyork 574 és egynegyed, London 2467, Páris 2825, Milano 2468 és fél, Prága üres, Wien 00080 és háromnegyed, Budapest 00301, Beograd 624 és fél, Bukarest 295 és fél, Varsó üres, Berlin 125, Szófia üres.

Üegszébb karácsonyi ajándék!

2012

Szövet- és selyemruhák, jum-perek, mellények, sálak, kalapokban nagy választék!

Aszlányi Julia kalap- és nődivatterme, Nemanjina (Jenő herceg) utca 7 szám, Tunner-főle ház

Intervju a román kormány határkijelölő delegációjának egyik tagjával.

Tegnap tárgyalások folytak Beeskereken a Romániának ítélt területek kiürítéséről. — Megállapították a munkaprogramot. — Január 10-én kezdik meg működésüket. — Március végéig befejezik küldetésüket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 5.

Tegnap reggel — váratlanul — Beeskerekre érkezett a román kormány delegációja, amelynek feladata, hogy a Románia és SHS királyság közötti határt, a békeszerződésnek és a két állam között létrejött egyezménynek megfelelően véglegesen kijelölje. A bizottság egyúttal megbízást kapott, hogy a Romániának ítélt területeket a kormány nevében átvegye, ugyszintén átadassa az SHS államnak jutott részeket. A delegáció, melynek vezetője egy ezredes volt, a dzsombolji keskenyvágyu vonattal jött Beeskerekre, ahol azonnal érintkezésbe lépett a Beogradból érkezett SHS kiküldöttekkel a tárgyalások megkezdése végett.

A bizottságok tagjai leginkább elzárkóznak a saját képviselői előtt s nem igen adnak információt küldetésük célja, vagy pláne munkálataik lefolyása felől. Munkatársunknak mégis sikerült hosszabb beszélgetést folytatni a román delegáció egyik tagjával, aki nagyjelentőségű nyilatkozatot tett a bánási határon lefolyó kiigazításokról.

A küldöttség tagja kérdésünkre elmondotta, hogy a román delegáció tizenegy tagból áll és Drapanescu ezredes vezetése alatt végzi munkáját. Az első találkozást már december 28-ára tűzték ki és annak megtartására Kikindát jelezték legalkalmasabbnak. A román megbízottak különvonattal érkeztek Temesvárról Dzsomboljra, ahonnan azonban nem mehettek tovább Kikindára, mert a határkirendeltség nem volt hajlandó vonalukat beengedni SHS területre, mivel erre nézve nem kapták meg a szükséges utasítást. Ilyen formán elmaradt a múlt hét péntekjére bemenő találkozás. A szerb bizottság ezután utólagosan értesítette a román delegációt, hogy január 1-re, újév napjára tűzte ki az újabb terminust, amikor is ismét Kikindát javasolta az összejövetel helyéül. A határon fekvő Kiskomlósról számon igyekeztek be Kikindára, ahová a jel-

zett időpontban meg is érkeztek. Itt már várta őket a kormány egyik megbízottja, aki közölte velük, hogy a találkozást Beeskerekre tervezik, még pedig január 5-re, péntekre.

A közlés alapján ma megérkezünk Beeskerekre — mondotta a delegátus. — Érintkezésbe léptünk a szerb bizottság vezetőjével, Petkovity ezredessel, akivel nagyjából összeállítottuk a munkaprogramot. A megállapodás ideiglenes jellegű, mert a végleges munkarendet — a formáságonak is megfelelően — Dzsomboljra állítjuk össze, ahová január tizedikére be-széljük meg a legközelebbi konferenciát.

A munkálataikat minden valószínűség szerint, közvetlenül a dzsombolji találkozás után kezdjük meg s előreláthatólag március végéig befejezzük.

A határ végleges kijelölése folytán Romániának jutott területek, vasútvonalak és vonalak átvétele fokozatosan történik. Bizottságunk Obébánál kezdte meg a munkát és onnan halad dél felé. Ugy tervezük, hogy február tizenötödikére mindazon területek birtokunkba lesznek, melyek a békeszerződések értelmében Romániát illetik meg. Ami Dzsombolj és Szám községek átvételét, Párdány és Módos községeknél más községekkel való kicserélését illeti, mindaz a határváltoztatás tehát, amelyet a két állam közötti meg-egyezés precizíroz, csak akkor kerülhet sorra, amikor a megállapodást a beogradi szkupstina ratifikálta. A román szenátus már a napokban jóváhagyja az egyezményt s így, amint az megtörténik, egyik részről sem merül fel akadály a rendelkezések végrehajtására. Véleményem szerint az átadás legkésőbb március végére feltétlenül megtörténik.

A román delegáció még az éjjel elhagyta a várost és visszatért Temesvárra, ahol bevárja január 10-ét, amikor a munkálataikat voltaképpen megkezdik.

kat szüleik nélkül hívják meg mulatságokra, míg most ez napirenden van és a meghívókon rendszeren ott dicslik ez a három betű: „S. B. I.” ami azt jelenti, hogy „sans bagage inutile”, vagyis „fölösleges podgyász nélkül.” A „podgyász” alatt természetesen a szülők, vagy leg-alább is a mamák értendők.

Egy érdekes irredenta vers.

Hogy dolgoznak a Romániában élő irredenta költők. — Monstre-pör Brassóban.

Ungvár, jan. 4.

Az ungvári „Uj Közlöny” írja: A Romániában lábrakapott magyar irredenta-mozgalom ravasz fogásaira vet fényt az a kis vers, amit ismeretlen magyar költő szerzett és ami litográfia útján több millió példányban forog Erdélyben közkezen. A primitív, de annál kör-műfontabban megszerkesztett kis vers már hónapok óta élvezte a sajtószabadság rendkívüli előnyeit, annál is inkább, mert első értelmezése szerint a vers Romániának való-ságos dicsőimnuszja és Magyarországot gyalázza.

Sikerült az érdekes irredenta-vers eredeti szövegét megszerezni és azt egészében itt közöljük:

Éljen egész világszerte
Pop Csiesónak harsi lelke,
Az Istennek bő áldása
Romániát támogassa.

Örvendezzék nagy hürének,
Piros sárga, kék színének,
Ferdinándnak hős lelke,
S éljen vitéz harsi kedve.

A hős magyar vitézség,
Legyen guny és neveltség,
Szálljon magyarok rátok,
Ezer évi örök átok.

A magyarok nemzete
Vesszen emlékezte,
A-sa sirját magának,
A magyarok hadának.

Igy szól a vers. Ha már most a négy szakaszt nem felülről lefelé, hanem balról jobbra ugy olvassuk, hogy az első szakaszt a harmadikkal és a másodikat a negyedikkel egy sorban összeolvassuk, akkor egy Romániát gyalázó irredenta verset kapunk.

Nemrég fedezték fel a versnek igazi értelmét és a román detektív-tisztület Pühös hajzával keresi a vers szerzőjét és terjesztőit. Brassóban tömeges letartóztatások történtek, a kihallgatások után azonban semmi sem lehetett az elfogottakra rábizonyítani és így a 45 letartóztatott közül 31-et szabadon kellett bocsátani. A nyomozás tovább folyik. Érdekes, hogy a versnek egy újabb keletű és javított kiadása, szintén sok millió példányban, a nyomozás alatt került ki az utcára.

„S. B. I.”

Ez a három betű a legújabb párisi divat, vagy mint régebben mondták, a „dernier cris”. Eddig csak a „p. f.” és „p. r.” betűket szokták a névjegyekre odabiggyeszteni, aszért, amint üdvözetlet, vagy köszönetet akartak velük tolmácsolni, most azonban nagyon népszerű lett a fenti három rejtélyes betű, amit Meyer Arthurnak a párisi „Gaulois” szerkesztőjének egy minap tartott

felolvasásából tudunk meg. Meyer ugyanis, aki már közel 60 éve áll lapjának élén és 80 éves kora ellenére szellemileg teljesen friss, nemrég felolvasást tartott Párisban a császárság koráról és eközben érdekes reminiscenciákat mondott el Eugenia császárnéről is. Azután összehasonlította az akkori és a mai kor erkölcsét, ez az összehasonlítás az előbbi előnyére ütött ki. Itt említette meg, hogy régebben ei sem lehetett képzelni azt, hogy a leányo-

A jövő héten

új fizethelyiségembe nagyhid mellett, Dugovszky palotával szemben) költözködöm. Jelenlegi árukészletemet régi helyiségemben leszállított áron árusítom ki.

Pálmai Istvan borkereskedő, Pupinova (Arpád) utca 10.

Lapkihordót

17

felvesz a „Torontál” kiadóhivatala.

Sport

Téli sport Svájcban.

A svájci konzulátus közli, hogy Davosban január 19-én és 20-án tartják meg Európa koresolyabajnoki versenyt.

Gotoadban (Bern kanton) az idei télen egy új téli sportot, a Nevadát fogják bemutatni, amely annyira nyaktörő szórakozás azonban, hogy csak abszolút hidegvérű sportemberek szentelhetik majd neki tehetségüket. A verseny kezdetének napját később teszik közzé. Ez alkalommal mindennap külön vonatok mennek majd Gotoadba.

Január 27., 31. és február 3-án St. Moritzban löversenyek lesznek, amelyeken svájci katonatisztek is részt fognak venni

BAK—Ancona 3:1.
BAK—Pistoia 5:0.
III. KER—Mannheimer Rasenspieler 0:0.
MTK—San Sebastian 4:0.
FC Sabadell (Barcelona)—UTE 2:0.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Könyvelő, gyors- és gépirónó,
több évi gyakorlattal, bármely helyi vállalatnál
állást vállalna.
Cím a „Torontál” kiadóhivatalában. 15

Valódi szegedi paprika
kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombrozott zsákokban 299
Vesica Emilinél Subotican, Stosova n. 3.
Állandóan nagy mennyiség raktáron.

HÁZCSERE.
Magyarországra optáltak! Szőregen — Szeged mellett — egy telken fekvő, igen jókarban levő két házat teljesen új gazdasági épületekkel, több mint egy holdas kerttel, elcserélném egy Bánát vagy Bácska bármely községében fekvő házzal Cím a kiadóban

Tizedes- és hidmérleket a legpontosabban javít helyben és vidéken 827
M. Rezső és Tarsa műszaki iroda és kereskedés
Veliki Bečkerék, Szkerlityeva 2.
Raktáron tart gyenge- és erősáramú villamos-felszerelési cikkeket.
Eladás nagyban és kicsinyben.

Egy ház
azonnal eladó III. külkerület 11/M. sz., Ujvári-téglagyár mellett. 18
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál

Veliki-Bečkereki Malomépitő R.-T.

(A. D. za Podizanje Mlinova)

Telefon 264. Alapított 1921. Telegramm: „MÜHLENBAU“

Elvállalunk új malomépitéseket és átalakításokat legjobbban bevált rendszerünk alapján.

Gyártunk mindennemű malmi gépeket, azok részeit és minden szükséges berendezési tárgyakat, legrövidebb szállítási határidőre és legkedvezőbb feltételek mellett.

Allandóan raktáron mindennemű gépek, hengerszékék és Meteor-malomkövek.

Fennállásunk óta berendeztünk 20-nál több belföldi kereskedelmi és vámmalmot, (napi fél vagonról 12 vagonig terjedő teljesítőképességgel), mely munkáink a legszebb eredményeket igazolják. Kivánságára árjegyzékkel, referenciákkal, tervezetekkel és mérnöki kiküldetéssel szolgálunk 2400

Ne vegyen és ne fogadjon el mást, mint

„VULKAN“

„ETERNA“ gummisarkot

mert az a legjobb

a legolcsóbb és a legtartósabb!

„VULKAN“ gummiáruraktár

Veliki Bečkerék, Obala Princeze Jelene (Bizello-part) 7.

Nagy kupoló olvasztóműüzemben van!

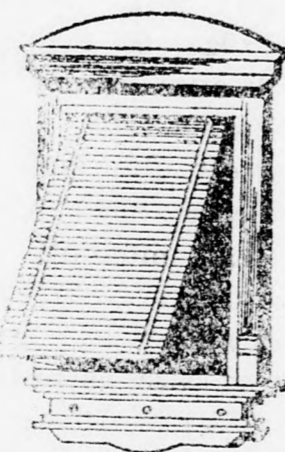
Gyártok minden mennyiségű és súlyú vas- és fémöntvényeket elsőrangú kivitelben. Vállalom azok megmunkálását. Kazánkovács munkák, új tűzszekrények, csőfalak készítését és foltzásokat vállalom. Autogénhegesztés és vágás. Nikkelezés és galvanizálás. Saját modell asztalos-műhely.

Krausz Gyula

Telefon 329.

vas- és fémöntvényei Veliki Bečkerék, Gundulityeva utca 7. szám.

Telefon 329.

REDŐNYÖK

minden remben, ugmint 2104

acél, „Esslingen“-féle fa, zsaluablak és vászon,

továbbá az összes mű- és épületlakatosárak, valamint teherfelvonók gyártása

BERNOLD SZILVESZTER, NOVI SAD

Alap. 1885. A gázyárral szemben. Telefon 234.

Bogdan Drobac

üveg-, porcellán- és lámpaárkereskedése Veliki Bečkerék, Zsitni trg 8. sz.

A karácsonyi és újévi ünnepekre

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle porcellán- és üvegarukban, lámpákban, tükrökben és szervizekben!

Nagy választék vendéglői felszerelésekben! 1724

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Értesítem i. t. vevőimet, hogy sikerült a világhírű

„OSRAM“

izzólámpák elárúsítási jogát megszerennem

Allandóan nagy mennyiségű tartók raktáron és módomban áll azokat dacára legkiválóbb minőségüknek és tartósságuknak, eredeti gyári áron elárúsítani.

Minden eladott izzólámpa kiváló minőségéért szavatolok.

Teljes tisztelettel

IVANITZA FERDINAND KÁROLY.

Irodai munkára

2541

kisasszony azonnal felvétetik

Bukovác István divatruházában.

Nagyobb szállítmány friss 2527

étkezési burgonya

érkezett! Bármily mennyiségben, mindenkinek a csóbban, kapható

Misković Csedomirnál

Obala Princeze Jelene (Roknić fényképéssel szemben). Dináros vendéglő

Rövidszőrű 12

VIZSLA

egy kan, egy nőstény, 6 hetes, tiszta vérű fajzat, ELADÓ

Csucs János V. Bečkerék

Zsákok jutából, lenből és kenderből

Szalmazsákok, vízszelvényezőknak gyári árban. Liszt-, só-, szilva-, komlózsákok. Jutahessianok minden minőségben. Használt zsákok.

Kocsi- és vagontakaró

ponyvak

minden méretben rendelésre azonnal elkészíttetnek.

Zsinegek

minden vastagságban és minőségben. Kötélárak és halászati cikkek — Takarók legjutányosabban beszerezhetők: 58

Avram Schiff

zsák-, zsinag- és ponyvakkereskedő, zsák- és ponyvakéleszónél Központ: Novi Sad, Futoski put 4. Telefon: 403. Sürögycim „Jutesif”. Piók: Beograd, Kraljevića Marka 7. Telefon: 29-25. Sürögycim: „Kanapia”. Piók: Zagreb, Wien, Budapest — Kérjen árajánlatot!

Szálloda- és kávéházátvétel. a „BRISTOL” szállót és kávéházat

egy elsőrendű, jó hírnévű orvendő **amburazenekar** szolgáltatja. — Jó ételekről és kitűnő elsőrendű italokról, valamint szolid kiszolgálásról a t. közönséget

Havi vagy heti abonnenseket január 1-étől szolid árak mellett vállalom.

Veljko Radovanović

a „Bristol”-szálló és kávéház tulajdonosa.